

Opdracht

Eigenaarschap vergroten door leren met diepgang

Inleiding

Een leerling heeft iets geleerd als hij iets weet, wat hij nog niet wist of als hij iets kan wat hij nog niet kon. Mensen leren voortdurend; soms is dat leren oppervlakkig en soms diepgaand. Oppervlakkig leren is het leren dat gericht is op kennis hebben, veelal om deze weer reproductief in te zetten. Leren met diepgang is het leren dat gericht is op het flexibel gebruiken van kennis en vaardigheden. Dat wat de leerling diepgaand leert, kan hij ophangen aan zogenaamde kennishaakjes. Leren met diepgang beklijft beter dan dat wat oppervlakkig wordt geleerd.

Doel

Het eigenaarschap bij leerlingen vergroten door leren met diepgang te stimuleren. Uit onderzoek blijkt dat zowel de motivatie als de leeropbrengsten groter zijn bij het leren met diepgang dan bij het oppervlakkig leren. De leerling zal meer betekenis toekennen aan dat wat hij leert en zal het zich daardoor meer eigen maken. Het eigenaarschap neemt toe, omdat de leerling meer betekenis en nut kan toekennen aan dat wat hij leert.

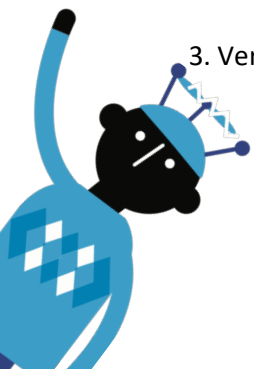
Voorkennis

Weten wat het onderscheid is tussen oppervlakkig leren en leren met diepgang. Onderstaand schema helpt ook om het onderscheid duidelijk te hebben.

Oppervlakkig leren	Leren met diepgang
lagere orde denken	hogere orde denken
kennis als doel	kennis als gereedschap
lineair leren denken	creatief leren denken
beheersingsgericht	toepassingsgericht
reproductief leren	productief leren

Stappenplan

1. Teken een cirkel en stel je voor dat de cirkel een leseenheid is qua tijd. Verdeel deze cirkel in drie parten. Hoe groot is nu het deel van de tijd in jouw les waarbij de focus ligt op:
 - a) Wat leerlingen gaan leren?
 - b) Hoe leerlingen gaan leren?
 - c) Of leerlingen gaan leren? Met andere woorden, wat maakt dat een leerling in beweging komt?
2. Teken nogmaals een cirkel en herhaal de vraag bij stap 1, maar nu niet voor de huidige, maar voor de gewenste situatie.
3. Vergelijk beide cirkels. Waar wil je meer of minder de nadruk op leggen?

4. Bepaal aan de hand van onderstaande facetten hoe jij het eigenaarschap van leerlingen kunt vergroten, terwijl je de door jou gewenste focus meer benadrukt.

- a) Kun je de lestaak meer contextrijk aanbieden zodat er meer sprake is van leren met diepgang?

Voorbeeld van een contextrijke of contextarme opdracht voor Economie:

- Contextrijke opdracht: zet een ruilhandel op in school waarbij sprake is van vraag en aanbod.
 - Contextarme opdracht: maak de opdrachten 4, 5 en 6 over 'vraag en aanbod'.
- b) Kun je meer denkvragen stellen en/of denkopdrachten geven zodat er meer sprake is van leren met diepgang?
- c) Kun je bij de opdracht meer de aandacht vestigen op de leeraanpak naast de inhoud, zodat er meer sprake is van een diepgaande leerstrategie?
- Bijvoorbeeld: kies je eigen aanpak bij het opzetten van de ruilhandel. Je mag met je groepje bepalen hoe jullie aan de nodige informatie komen. Opties zijn: de theorie uit het boek lezen of informatie verzamelen van internet.

5. Pas deze nieuwe aanpak toe in je les.

6. Evalueer zelf of met een collega hoe dit ging. Wat ging goed en wat kun je nog verbeteren?

Meer weten over het 'leren met diepgang'? Lees dan het boek 'Leerlingen AANzetten tot leren' (Maréchal, J. & Spijkerboer, L. 2017).

